

עירובין לג

משנה. נתנו באילן, למעלה מעשרה טפחים - אין עירובו עירוב, למטה מעשרה טפחים - עירובו עירוב.

הסבר רב נחמן וחבריו למשנה: הכא באילן העומד ברשות הרבים עסקינן, גבוה עשרה ורחב ארבעה, ונתכוון לשבות למטה. ורבי היא, דאמר: **כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות.**

הסבר רבא לדבריהם: לא שנו אלא באילן העומד חוץ לעיבורה של עיר, אבל אילן העומד בתוך עיבורה של עיר - אפילו למעלה מעשרה הרי זה עירוב, דמתא כמאן דמליא דמיא.
קושי: אי הכי, חוץ לעיבורה של עיר נמי, כיון דאמר רבא: הנותן עירובו - יש לו ארבע אמות, הויא לה רשות היחיד - ורשות היחיד עולה עד לרקיע!
תירוץ: אמר רב יצחק בריה דרב משרשיא: הכא באילן הנוטה חוץ לארבע אמות עסקינן, ונתכוין לשבות בעיקרו.

קושי: ומאי למעלה ומאי למטה

תירוץ: דהדר זקיף.

קושי: והא אי בעי מייתי לה דרך עליו!

תירוץ: כשרבים מכתפין עליו, וכדעולא; דאמר עולא: עמוד תשעה ברשות הרבים ורבים מכתפין עליו, וזרק ונח על גביו - חייב.

שאלה: מאי רבי ומאי רבנן? דתניא:

נתנו באילן, למעלה מעשרה טפחים - אין עירובו עירוב.

למטה מעשרה טפחים - עירובו עירוב, ואסור ליטלו.

בתוך שלשה - מותר ליטלו.

נתנו בכלכלה ותלאו באילן, אפילו למעלה מעשרה טפחים עירובו עירוב, דברי רבי.

וחכמים אומרים: כל מקום שאסור ליטלו - אין עירובו עירוב.

שאלה: וחכמים אומרים אהייא?

אילימא אסיפא - לימא קסברי רבנן צדין אסורין? אלא ארישא

למטה מעשרה טפחים - עירובו עירוב, ואסור ליטלו

נתנו בכלכלה... עירובו עירוב

שאלה: האי אילן היכי דמי?

אי דלית ביה ארבעה - מקום פטור הוא ואי דאית ביה ארבעה - כי נתנו בכלכלה מאי הוי?

תשובה 1: אמר רבינא: רישא דאית ביה ארבעה, סיפא דלית ביה ארבעה, וכלכלה משלימתו לארבעה.

ורבי סבר לה כרבי מאיר דאמר: חוקקין להשלים.

וסבר לה כרבי יהודה - דאמר: בעינן עירוב על גבי מקום ארבעה, וליכא.

שאלה: מאי רבי יהודה?

תשובה: דתניא, רבי יהודה אומר: נעץ קורה ברשות הרבים והניח עירובו עליה, גבוה

עשרה ורחבה ארבעה - עירובו עירוב, ואם לאו - אין עירובו עירוב.

קושי: אדרבה, (למטה מיי טפחים) הוא ועירובו במקום אחד!

תירוץ: אלא הכי קאמר: גבוה עשרה - צריך שיהא בראשה ארבעה, אין גבוהה

עשרה - אין צריך שיהא בראשה ארבעה.

שאלה: כמאן? - דלא כרבי יוסי ברבי יהודה: דתניא, רבי יוסי ברבי יהודה אומר: נעץ

קנה ברשות הרבים והניח בראשו טרסקל, וזרק ונח על גביו - חייב.

תשובה: אפילו תימא רבי יוסי ברבי יהודה, התם - הדרן מחיצתא, הכא - לא הדרן

מחיצתא.

תשובה 2: רבי ירמיה אמר: שאני כלכלה הואיל ויכול לנטותה ולהביאה לתוך עשרה.

גם רב פפא אמר כר' ירמיה: יתיב רב פפא וקא אמר להא שמעתא.

קושי: איתבייה רב בר שבא לרב פפא: כיצד הוא עושה? מוליכו בראשון ומחשיך עליו,

ונוטלו ובא לו. בשני, מחשיך עליו ואוכלו, ובא לו. אמאי? נימא: כיון דאי בעי אמטויי מצו

ממטי ליה, אף על גב דלא אמטייה — כמאן דאמטייה דמי!

תירוץ: אמר רבי זירא: גזירה משום יום טוב שחל להיות אחר שבת

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •